

Patientnämndens protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-12-14

Tid: 14:30 – 15:08

Plats: Styrelserummet, Regionhuset/Teams

§§ 31-40

Beslutande

Veronica Burman (S), ordf.

Dan Innala (S), vice ordf.

Gunilla Nilsson Suikki (V)

Sanna Berggren (V)

Lotta Åman (C)

Anita Sköld (M)

Marita Wikberg (KD)

Lars-Åke Vikström (SD)

Lars Ralph (M)

Övriga närvarande

Satu Norsten Manninen, stabschef

Johanna Pyyny, samordnare

Ingegerd Morian Andersson, utredare

Annika Grönberg, utredare

Inger Johansson, utredare

Helena Trældal, kanslichef

Emil Eriksson, Regionsekreterare

Justering plats

Justeras digitalt

Underskrifter

Sekreterare
Martin Forss

Ordförande
Veronica Burman

Justerare
Lars-Åke Vikström

Innehållsförteckning

Sammanträdet öppnas	3
Upprop/fastställande av närvarorätt	4
Val av protokolljusterare	5
Fastställande av slutlig föredragningslista	6
Återrapportering från patientnämndens temasammanträde 2023-12-14	7
Patientnämndens plan 2024-2026	8
Analysrapport angående tillgänglighet ur ett jämställdhetsperspektiv	12
Patientnämndens Internkontrollplan 2024	15
Förslag på analysrapporter patientnämnden 2024	17
Mötets avslutande	19

§ 31**Sammanträdet öppnas**

Patientnämndens ordförande förklarar sammanträdet öppnat kl. 14:31 den 14 december 2023. Sammanträdet genomförs i Styrelserummet, Regionhuset i Luleå/Teams.

§ 32

Upprop/fastställande av närvarorätt

Upprop av deltagare genomförs, se protokollets framsida.

§ 33**Val av protokolljusterare****Patientnämndens beslut**

Patientnämnden beslutar utser ledamoten Lars-Åke Vikström (SD) att jämte ordförande justera protokollet.

Justering sker digitalt.

§ 34**Fastställande av slutlig
föredragningslista****Patientnämndens beslut**

Patientnämnden beslutar fastställa föredragningslistan.

§ 35

Återrapportering från patientnämndens temasammanträde 2023-12-14

Dnr DIAPAN-00007-2023

Patientnämndens beslut

Patientnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna

Ärendet

Ordföranden informerar om patientnämndens temasammanträde 14 december 2023 som bestod av följande:

- GDPR
- Hot och Våld

§ 36**Patientnämndens plan 2024-2026**

Dnr DIAPAN-00037-2023

Patientnämndens beslut

Patientnämnden beslutar fastställa nämndens plan för 2024-2026.

Sammanfattning

Patientnämndens plan 2024–2026 innehåller nämndens inriktning och uppdrag för verksamhetsåret. Utgångspunkt är regionfullmäktiges strategiska plan med strategiska mål och ekonomiska ramar. Patientnämndens uppdrag styrs till stor del av lagar, förordningar och styrdokument. Till den strategiska planen 2024–2026 har politiken tagit fram ett antal riktade uppdrag som utvecklas i patientnämndens utvecklingsområden. En redogörelse av hur uppdragen har utvecklats beskrivs i ärendet.

Ärendet

Utgångspunkt för Patientnämndens plan är regionfullmäktiges strategiska plan med strategiska mål och ekonomiska ramar. Patientnämnden ansvarar för att verkställa uppdragen och utveckla verksamheten i syfte att uppnå de strategiska målen. För att Norrbotten och regionens verksamhet ska utvecklas i en gemensam riktning är det nödvändigt med gemensamma strategiska mål.

Strategiska mål

Regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt patientnämndens strategiska mål

Samhälle och medborgare

Vi arbetar personcentrerat och samordnat i våra möten mellan medborgare och vårdgivare, utifrån målbilden för Nära Vård

Vi arbetar för en god, jämlik och jämställd hälsa för alla Norrbottningar där folkhälsan förbättras genom främjande, förebyggande, och behandlande åtgärder

Verksamhet

Medarbetare bidrar aktivt med sin kunskap och erfarenhet till utveckling av nya arbetsätt och drar nytta av ny teknik och digitala lösningar

Vården är tillgänglig, hållbar, kvalitativ, patientsäker och finns nära medborgaren

Kunskap och förnyelse

Vi kompetensutvecklar medarbetare och standardiserar våra arbetsätt, för bästa tillgängliga kunskap i mötet med patienter och närstående

Vi utvecklar ständigt mot en mer patientsäker, högkvalitativ och effektiv verksamhet baserat på eget lärande, forskning och beprövad erfarenhet

Medarbetare och chef

Med ett tillitsbaserat ledarskap ges medarbetare delaktighet och inflytande i sitt arbete, för att nå verksamhetens uppdrag, mål och resultat

Genom hälsosamma arbetsvillkor arbetar vi för ett långsiktigt hållbart arbetsliv

Ekonomi

Verksamheten är ekonomiskt hållbar med balans mellan uppdrag och resurser

Patientnämndens inriktning och uppdrag

Patientnämndens uppdrag styrs till stor del av lagar, förordningar och styrdokument. Utöver vad som föreskrivs i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i Patientnämndens reglemente som är fastställd av regionfullmäktige.

Politikens riktade uppdrag

Till den strategiska planen 2024–2026 har politiken tagit fram ett antal riktade uppdrag. Uppdragen utvecklas i Patientnämndens utvecklingsområden och har sin grund i de fokusområden som tagits fram utifrån Agenda 2030. I Patientnämndens plan tydliggörs de målsättningar som ska bidra till att övergripande strategiska mål uppnås för regionen som helhet. Nämnden ska även bidra till den process som pågår i syfte att förändra och utveckla arbetet inom regionens verksamheter mot en tillitsbaserad styrning. Patientnämnden har valt att utveckla uppdragen inom nedan redovisade utvecklingsområden.

Uppdrag folkhälsa, sjukvård och tandvård

Patientnämnden ska verka för en kvalitativ, informativ, jämlik och jämställd verksamhet med hög tillgänglighet. Patientnämnden ska bidra med kunskap till nämnd och vårdverksamheter inom region och kommun.

- Uppdrag ekonomi

Patientnämnden ska hålla sina ekonomiska ramar och bedrivs kostnadseffektivt med en god ekonomi som ger utrymme för kort- och långsiktig utveckling. En förutsättning är att ha en väl fungerande planerings- och budgetprocess. En utgångspunkt är medvetna prioriteringar och tydliga uppdrag där kärnverksamhet prioriteras.

- Hållbarhet

Hållbarhet ska genomsyra Patientnämndens verksamhet och följande effekter ska uppnås:

- Jämlik och jämställd hälsa och vård
- Hälsosamma arbetsvillkor
- Verksamheten är jämlik och jämställd och bidrar till att upptäcka våld
- Verksamheten är motståndskraftig och bedrivs demokratiskt och rättssäkert
- Verksamheten hushåller med resurser och gör mer hållbara val av varor och tjänster

Ekonomi och uppföljning

Budget 2024

Patientnämnden har en planerad budget om 6 421,62 tkr för 2024. Ekonomisk uppföljning sker tertialvis och i delårs- och årsrapport.

Redovisning av internkontroll

Senast i februari varje år ska Patientnämnden lämna en redovisning av internkontroll gällande föregående år till regionfullmäktige och det kommunala nämnder som tecknat särskilt avtal om patientnämndsverksamhet. Nämnden är skyldig att årligen ta fram en plan för det kommande årets internkontrollmoment.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser då budget är fastställd.

Jämställdhetsperspektiv

Planen bedöms bidra till en mer jämställd hälso- och sjukvård. Detta då mål och utvecklingsområden har ett jämställdhetsperspektiv.

Barnrättsperspektiv

Planen bedöms bidra till ett stärkt barnrättsperspektiv. Detta då mål och utvecklingsområden har ett barnrättsperspektiv.

Beslutsunderlag

Patientnämndens plan

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 37

Analysrapport angående tillgänglighet ur ett jämställdhetsperspektiv

Dnr DIAPAN-00039-2023

Patientnämndens beslut

Patientnämnden beslutar att lägga analysrapporten till handlingarna.

Sammanfattning

Patientnämnden har gett patientnämndens kansli i uppdrag att utifrån statistik för perioden 1 januari 2021 till och med 31 augusti 2023 upprätta en analysrapport med fokus på tillgänglighet ur ett jämställdhetsperspektiv. Syftet med rapporten är att synliggöra vilka skillnader som finns mellan kvinnor och män. Analysen omfattar antal anmälningar fördelat på kön, ålder, verksamhetsområden och verksamheter.

Rapporten visar att andelen anmälningar från kvinnor är högre än bland män och att kvinnor generellt står för en större andel anmälningar i samtliga åldersgrupper med undantag för åldersgrupperna 70–79 år och 80–89 år. Ökningen av anmälningar från män avser anmälningar till somatisk specialistvård och ögonsjukvård. För kvinnor har anmälningar ökat inom primärvård och psykiatrisk specialistvård.

Ärendet

Bakgrund

Analysrapporten ”Tillgänglighet ur ett jämställdhetsperspektiv” bygger på statistik från ärende- och dokumenthanteringssystemet Vårdsynpunkter (VSP). Rapporten omfattar perioden 1 januari 2021 till och med 31 augusti 2023. Under perioden inkom totalt 2139 anmälningar till patientnämnden. Av dessa kategoriserades 242 anmälningar under tillgänglighet, vilket motsvarar 11,3 procent av samtliga anmälningar under perioden.

Anmälningarna avser verksamhetsområden primärvård, psykiatrisk specialistvård, somatisk specialistvård (medicinsk och kirurgisk vård), tandvård och övrigt. Övrigt kan exempelvis omfatta anmälningar som tillhör annan region.

Verksamhetsområden i Region Norrbotten omfattar även privat hälsovård som har avtal med Region Norrbotten. Även kommunal hälso- och sjukvård

ingår och samtliga 14 kommuner i Norrbotten har samverkansavtal med Region Norrbotten.

Kategorisering

Ärenden som faller in inom huvudkategorin tillgänglighet delas in i två underkategorier; *Tillgänglighet till vården* och *Väntetider i vården*. Underkategori *Tillgänglighet till vården* innebär att patienten upplevt att det varit svårt att komma i kontakt med vårdverksamheten och/eller vårdpersonal. Det kan även innebära att patienten inte blivit kontaktad av vårdverksamheten enligt överenskommelse eller att patienten haft svårt att ta sig till vårdinrättning.

Underkategori *Väntetider i vården* innebär att vårdgarantin inte har uppfyllts eller att uppföljning inte har gjorts av vårdgivaren enligt medicinsk bedömning. Det kan även innebära lång väntan på besökstid eller i väntrum.

Analysens resultat

Andelen anmälningar från kvinnor är högre än för män och kvinnor står generellt för en större andel anmälningar i samtliga åldersgrupper, med undantag för åldersgrupperna 70–79 år och 80–89 år. I åldersgrupperna 20–29 år och 30–39 år står kvinnor för betydligt större andel anmälningar än män. Anmälningar från män som avser somatisk specialistvård har ökat och andelen anmälningar från män till ögonsjukvård har ökat markant.

Kvinnors anmälningar har gått från att till största delen avse somatisk specialistvård till ökad andel anmälningar inom primärvård. Anmälningar från kvinnor som avser obstetrik och gynekologi har minskat över tid medan andel anmälningar som avser psykiatrisk specialistvård har ökat år 2023.

Avseende barn 0–17 år är andelen anmälningar få till antalet och det är därför inte möjligt att genomföra någon analys. Några anmälningar gällande kommunal hälso- och sjukvård har inte inkommit till patientnämnden.

Jämställdhetsperspektiv

Att synliggöra könsskillnader och visa på dess effekter är en viktig del i arbetet för ökad jämställdhet. Analysen bidrar till att belysa skillnaden mellan män och kvinnors anmälningar till patientnämnden som berör tillgänglighet till vården. Att identifiera könsskillnader inom hälso- och sjukvården kan ge en ökad förståelse, samt kunskap om hur individens könstillhörighet påverkar såväl bemötande som vilka insatser patienten erbjuds när kontakt tas med vården.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet påverkar inte barn alls. Om än materialet innehåller anmälningar som avser barn är dessa för få till antalet, varav någon analys ej genomförts.

Beslutsunderlag

Analysrapport ”Tillgänglighet ur ett jämställdhetsperspektiv”

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 38

Patientnämndens Internkontrollplan 2024

Dnr DIAPAN-00038-2023

Patientnämndens beslut

Patientnämnden beslutar att fastställa Patientnämndens internkontrollplan för 2024.

Yttrande till beslutsförslaget

Internkontrollplanen bidrar till säkerställande av en robust och utvecklande organisation som förebygger och hanterar risker i verksamheten.

Sammanfattning

Syftet med patientnämndens interna kontroll är att främja en fungerande ledning av nämndens verksamhet genom att förebygga och hantera risker, dra fördelar av möjligheter och starka sidor, kontinuerligt utveckla verksamheten samt utvärdera verksamhetens resultat.

Ärendet

Intern kontroll

Internkontrollarbetet ska säkerställa att:

- Fastställda mål i budget och verksamhetsplan uppfylls.
- Tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera följs på ett tillfredsställande sätt.
- Verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv med väl dokumenterade system och rutiner för styrning.
- Rättvisande redovisning, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Skydd mot förluster eller förstörelse av tillgångar.
- Eliminering eller upptäckt av allvarliga fel.
- Ge underlag för kontinuerliga förbättringar.
- Säker och hållbart bedriven verksamhet.

Kontrollaktiviteter är grundstenen i den interna kontrollen. Kontrollaktiviteter ska byggas in i de ordinarie verksamhetsprocesserna, antingen via manuella rutiner eller systemstöd.

Nämnden beslutar dessutom om ett antal kontrollmoment som ska verkställas under året. Dessa samlas i årliga internkontrollplaner. Kontrollmomenten kan vara preventiva eller utgöras av efterhandskontroller och vara resultat- eller rutinorienterade.

Som utgångspunkt för patientnämndens arbete med internkontroll genomförs varje år en riskanalys. En risk är en händelse som om den inträffar påverkar organisationens förutsättningar att uppnå god internkontroll. Riskanalysen genomförs i flera steg där risker identifieras, värderas och hanteras. Identifiering görs av de risker som finns i processerna. Riskerna kopplas sedan mot de olika risktyperna:

- Korruptionsrisk
- Affärsrisk/Verksamhetsrisk
- Förvaltningsrisk

Den bedömda sannolikheten och konsekvensen genererar ett riskvärde.

Internkontrollplan 2024

Framtagande av internkontrollplan 2024 har gjorts av patientnämnden.

Jämställdhetsperspektiv

Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv finns med i allt beslutsfattande – från förslag till genomförande och utvärdering. Regionens interna kontroll innefattar bland annat kontroll av att jämställdhetsperspektivet inkluderas i samband Region Norrbottens politiska beslutsfattande.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet är uppenbart för barnets bästa. Barnrättsperspektivet ska finnas med i allt beslutsfattande – från förslag till genomförande och utvärdering. Regionens interna kontroll innefattar bland annat kontroll av att barnrättsperspektivet inkluderas i samband Region Norrbottens politiska beslutsfattande.

Beslutsunderlag

Patientnämndens internkontrollplan 2024

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 39

Förslag på analysrapporter patientnämnden 2024

Dnr DIAPAN-00040-2023

Patientnämnden beslut

Patientnämnden beslutar att godkänna föreslagna analysrapporter för 2024:

- Psykisk ohälsa
- Primärvård som avser tillgänglighet, vårdansvar och organisation på uppdrag av IVO

Sammanfattning

Enligt patientnämndens plan ska nämnden analysera inkomna klagomål på ett sätt som gör att vården enkelt kan använda dem i sitt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Patientnämnden avser att skriva två analysrapporter under 2024. Dessa ska gå i linje med regionens strategiska plan 2024 - 2026 och vara förenliga med insamlade data hos patientnämnden. Under 2024 föreslås patientnämndens tjänstepersoner skriva följande analysrapporter; Psykisk ohälsa, Primärvård som avser tillgänglighet, vårdansvar och organisation, på uppdrag av IVO.

Ärendet

Bakgrund

Patientnämnden ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar. Detta ska ske genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter på aggregerad nivå och därefter uppmärksamma regionen eller kommunerna på riskområden och hinder för en säker och personcentrerad vård.

En av patientnämndens aktiviteter är att skriva analysrapporter. Inkomna klagomål ska analyseras på ett sätt som gör att vården enkelt kan använda dem i sitt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Ämnesområdet och inriktningen av analysrapporterna beslutas av patientnämnden.

Analysrapporter

Två möjliga analysområden har identifierats utifrån regionens strategiska plan 2024–2026. Patientnämndens tjänstepersoner föreslås under år 2024 skriva följande analysrapporter;

- Psykisk ohälsa, presenteras i december 2024

- Primärvård som avser tillgänglighet, vårdansvar och organisation (på uppdrag av IVO), presenteras i maj 2024

Psykisk ohälsa har identifierats som ett område där patientnämnden har material för att genomföra en analysrapport.

En nationell analysrapport skrivs årligen på uppdrag av IVO. Analysrapporten för år 2024 behandlar klagomål som rör hälsocentraler/vårdcentraler och husläkarmottagningar. Avgränsningen för analysen är huvudproblemen tillgänglighet och vårdansvar/organisation.

Jämställdhetsperspektiv

Könsuppdelad statistik kommer redovisas och analyseras i samtliga rapporter.

Barnrättsperspektiv

Beslutet påverkar inte barn. Åldersuppdelad statistik kommer redovisas och analyseras i samtliga rapporter.

Protokollsutdrag skickas till

Stabschef

§ 40**Mötets avslutande****Patientnämndens beslut**

Patientnämnden avslutar mötet kl. 15:08.